

BOUWEN MET BAKSTEEN

Oud metselwerk... inspiratiebron voor vandaag

Oud metselwerk... inspiratiebron voor vandaag	1
Theater Jean Vilar in Louvain-la-Neuve	
<i>OUEST architecture</i>	2
Appartementen en kantoren in Luik	
<i>Olivier Fourneau architectes</i>	4
Bibliotheek in Halle	
<i>WE-S architecten</i>	6
Sint-Pietersschool in Korbeek-Lo	
<i>czaar architecten</i>	8
Binnenlandse architectuur	
Woning met kunstenaarsatelier in Mortsel	
<i>dmvA architecten</i>	10
Buitenlandse architectuur	
Integraal kindcentrum in Leeuwarden, Nederland	
<i>De Zwarte Hond i.s.m. Studio Nauta</i>	12
Techniek	
Nieuwe Verordening voor Bouwproducten en “gemeenschappelijke” taal voor het verhandelen van hergebruik bouwproducten	14
Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten	16

BOUWEN MET BAKSTEEN is het driemaandelijks tijdschrift van de Belgische Baksteenfederatie.
Voor meer informatie, aarzel niet ons te contacteren.

ABONNEMENT EN REDACTIE Laurie Dufourni
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Kristin Aerts
www.baksteen.be · info@baksteen.be
ADRES Kartuizersstraat 19 bus 19 · 1000 Brussel
TEL. 02 511 25 81
REALISATIE Graphius

**INDIEN NOG NIET GEBEURD, BEZORG ONS
UW EMAIL-ADRES OM DE DIGITALE VERSIE
VAN BOUWEN MET BAKSTEEN TE ONTVANGEN.**

Volg ons op sociale media:

www.facebook.com/baksteenbrique

www.instagram.com/baksteenbrique

www.pinterest.com/baksteenbrique

www.linkedin.com/company/baksteenbrique

Kijk eens om je heen... Baksteen is alomtegenwoordig in onze bebouwde omgeving. Baksteen is een bouw materiaal van gisteren, vandaag en morgen. Het heeft generaties architecten en bouwheren begeleid, begeleidt en zal blijven begeleiden bij allerlei soorten projecten en in al zijn architecturale vormen.

Dankzij de lange levensduur kan oud metselwerk een decor, een ankerpunt en een rode draad worden voor nieuwe bouwprojecten. Het metselwerk van vroeger wordt zo een inspiratiebron voor hedendaagse architectuur.

Het lijkt geen twijfel dat 'baksteen + baksteen' resulteert in een samenhangende bouwomgeving waarin zowel het oude als het nieuwe metselwerk worden versterkt.

Theater Jean Vilar in Louvain-la-Neuve

OUEST architecture

Het is onmogelijk om dit project uit te leggen zonder een paar woorden te noemen over de stad waar het zich bevindt. Louvain-la-Neuve is een vreemde, fascinerende en postmoderne universiteitsstad die in de jaren 70 werd gecreëerd en die vanaf nul werd vormgegeven op een groot perceel op het platteland, zo'n 40 km ten zuiden van Brussel. De stad is gebouwd op een enorme metastructuur: massieve betonnen pijlers om de 8 meter die twee ondergrondse verdiepingen van parkeren, wegen, opslag en technische ruimtes ondersteunen. Daarbovenop verweven zich een voetgangersstad met zijn academische faculteiten, winkels en restaurants, een treinstation, voorzieningen en studentenhuisvesting. Het ambitieuze project werd ontworpen en gebouwd in een zeer korte tijd, zo kort dat sommige projecten en gebouwen tijdens de werkzaamheden evolueerden.

Het Theater Jean Vilar, bijvoorbeeld, was eerst gepland om een universitair restaurant te huisvesten en veranderde tijdens de bouw in een theater. Het theater functioneerde al veertig jaar en had in de loop der jaren een duidelijke legitimiteit en reputatie verworven binnen de stad en omgeving. De beperkte technische mogelijkheden van het gebouw en het gebrek aan openheid naar de stad werden steeds problematischer en dwongen de klant om een architectuurwedstrijd te starten om het hele gebouw te heroverwegen.

De nieuwe wedstrijdopdracht vroeg vooral om meer hoogte boven het podium, betere technische apparatuur en een betere zichtbaarheid voor het publiek. Ouest besloot om te profiteren van de specificiteit van deze

stad, gebouwd op twee niveaus van technische ruimte en duwde het podium één verdieping naar beneden. Het project behoudt de bestaande dakstructuur, creëert de extra hoogte binnen het bestaande volume en vermijdt om de bestaande stedelijke volumes te veel te wijzigen.

Het maakte het ook mogelijk om nieuwe mogelijkheden te bieden voor het theater en om te dialogeren en zich te openen naar het levendige Rabelaisplein. Een nieuwe openbare ingang bevindt zich op de begane grond, terwijl een nieuwe foyer op de eerste verdieping is geplaatst die een directe toegang vanaf het plein biedt, zelfs wanneer de rest van het gebouw gesloten is.

In plaats van een gloednieuwe identiteit voor het gebouw te ontwikkelen die zich onderscheidt van het stadsweefsel, koos Ouest ervoor om met baksteen te werken, het originele bouw materiaal van de stad. De gevels zijn ontworpen als een hedendaagse dialoog tussen bestaande en nieuwe baksteenpatronen. Als een palimpsest tonen en versterken de verschillende lagen die in de loop van de tijd zijn toegevoegd het verhaal van de stad en het theater. Een zorgvuldig geplaatste raamopening naar de straat onthult het ondergrondse niveau en toont voorbijgangers een verborgen deel van de stad. Niet alleen auto's om te verbergen, maar ook cultuur om te laten zien.

<https://ouest.be>

Appartementen en kantoren in Luik

Olivier Fourneau architectes

Het nieuwe gebouw ligt aan de Godefroid Kurth kade en is in de 19e en het begin van de 20e eeuw opgetrokken uit neoklassieke burgerlijke gebouwen. Links staat er een huis van architect Jamar (eigendom van de bouwheer) en rechts een protestantse art-decokerk uit 1930, gelegen op de hoek van de kade en de Adolphe Maréchalstraat.

Het project wordt een overgangsgebouw tussen deze twee stijlen en bestaat uit kantoren en twee appartementen.

De huizen aan de kade, ter hoogte van de Maghinbrug, beschikken over een achtertuin onder de begane grond. Het gebouw heeft daarom een indeling met een begane grond plus drie verdiepingen aan de straatkant, en een kelderverdieping die in verbinding staat met de tuin.

Het nieuwe gevelmetselwerk speelt als visuele brug tussen de verschillende bouwstijlen, verankert het gebouw in het stedelijk weefsel en geeft het tegelijkertijd een eigentijds karakter. De gekozen architectuur is geïnspireerd op de compositorische principes van de neoklassieke architectuur aan de kade (kelder, ritmische en gestructureerde bakstenen gevel, erker) en integreert tegelijkertijd hedendaagse functionele behoeften (terrassen, balkons, fietsenstallingen).

Door de gevel van de tweede en derde verdieping iets terug te trekken ten opzichte van de straat ontstaat enerzijds een comfortabel terras op de tweede verdieping en anderzijds een terugtrekking waardoor de derde verdieping beter aansluit op de aangrenzende dakkapellen. De protestantse kerk vormt een 'voltooid' architectuur. Het project behandelt de zijgevel om het stedelijk geheel voor de kerk te voltooien.

(Aloys Beguin, architect) "Het nieuwe gebouw bereikt deze verbazingwekkende osmose van een subtiele dialoog tussen materialen, stijlen en massa. Qua volume speelt het op kundige wijze met de positie en schaal ten opzichte van de aangrenzende gebouwen langs de kade en de directe articulatie ten opzichte van het religieuze gebouw. Bij nadere beschouwing wordt de donkere, kubistische baksteenarchitectuur verfijnd door de textuur van de baksteen, de variatie in materialen, de metselverbanden en de cassettepanelen, die zowel aansluiten bij de architectuur van de kerk als bij die van de erkers van de klassieke aangrenzende woningen. Archetypische architectonische figuren worden herinterpreteerd met een sterk sculpturaal karakter. De begane grond heeft halfronde bakstenen bogen die in directe verbinding staan met de toegangsdeur van de kerk."

<https://fourneau.eu>

Bibliotheek in Halle

WE-S architecten

Na twee jaar renovatie opende de bibliotheek van Halle opnieuw de deuren op haar vertrouwde locatie in de Basillekstraat. WE-S Architecten ontwierp een subtiele uitbreiding die de zichtbaarheid van het gebouw optimaliseert en tegelijkertijd de oorspronkelijke architecturale kwaliteiten versterkt. Het resultaat is een flexibele en duurzame ruimte die zich naadloos aanpast aan veranderende behoeften, met ingrepen zoals een auditoriumtrap, een vide en strategisch geplaatste raampartijen die het interieur verbinden met het achterliggende park.

De reconversie van de bestaande bibliotheek optimaliseert de indeling volgens de huidige en toekomstige behoeften. Enerzijds past de inbreiding binnen de structuurlogica van het bestaande gebouw; anderzijds garandeert de uitbreiding een optimale zichtbaarheid ten opzichte van de straat. Dankzij de beperkte schaal van de uitbreiding blijft de beeldwaarde van het bestaande gebouw behouden. De aanbouw blijft visueel ondergeschikt aan het hoofdvolume.

Die bewuste aanpak definieert een bescheiden palet van witte baksteen en prefab beton als aanvulling op de bestaande muren van zandsteen en gevelparement. Enkele bescheiden ramen omlijsten het weloverwogen uitzicht op de leeszaal en het daarachter gelegen park. Het voorstel richt zich zodoende op het verduurzamen van het bestaande gebouw, in plaats van er een wankel schouwspel van te maken.

De inherente kwaliteiten van het bestaande gebouw worden geaccentueerd, begeleid door enkele kleinschalige ingrepen: een auditoriumtrap die het souterrain en de begane grond met elkaar verbindt; een vide die de verschillende verdiepingen met de zolder verweeft. Dergelijke ingrepen garanderen een optimale flexibiliteit in gebruik: collecties kunnen groeien, krimpen of verschuiven zonder de bruikbaarheid van het gebouw in gevaar te brengen. Daarnaast fungeert de begane grond als een doorwaadbare, toegankelijke huiskamer die burgers verbindt, lezers streelt en bezoekers stimuleert met meer dan alleen boeken.

<https://www.we-s.be>

Sint-Pietersschool in Korbeek-Lo czaar architecten

Het masterplan voor de site dateert uit 2004 en vertrekt van het idee van eerherstel van de historische kern, het bestaande Klooster en de vroegere zusterslaapplaats (zogenaamde Dubbeldekker). In een aantal verkorte Agion procedures werden sinds 2004 reeds een aantal werken uitgevoerd die kaderen in het masterplan: gevelrenovatie van het Klooster, gedeeltelijke heraanleg van de speelplaats, een nieuwe luifel als overdekte speelplaats, inrichting van de zolder van het Klooster tot drie klassen ...

Nu werden de verouderde gebouwen rond de historische kern gesloopt en vervangen door een nieuw volume dat in grote mate de footprint van de afgebroken gebouwen overneemt.

De nieuwe baksteen zorgt voor samenhang met het metselwerk van de oude gebouwen. Het wordt in verschillende metselverbanden (halfsteensverband en in blokverband voor de plint) en met verschillende voegen (platvol en terugliggend) uitgevoerd. Zo ontstaan patronen en texturen in het nieuwe metselwerk.

De nieuwbouw laat de gebouwen van de historische kern echter wel volledig 'vrij' staan waardoor er rond de gebouwen gecirculeerd kan worden, ze zijdeling zichtbaar worden en waardoor de bestaande buitenruimtes beter met elkaar verbonden worden. Vanaf de aanliggende straten verandert er relatief weinig. Langs de Kloosterstraat blijft het Klooster het dominante volume. De schoolpoort/hoofdtoegang wordt verplaatst, weg van de

drukke steenweg tot verderop in de Kloosterstraat, tussen de kapel van het klooster (nieuwe onthaalruimte) en de nieuwbouw.

Aan de toegang wordt een 'voorzone' gecreëerd op het schooldomein waar men de kinderen kan opwachten. Deze ingrepen zullen de verkeersveiligheid verhogen.

De nieuwbouw voorziet acht nieuwe klassen, over twee bouwlagen, een aantal leereilanden gekoppeld aan de circulatie en een overdekte speelzone. De vorm (gevel gericht op het schoolterrein) speelt in op de aanliggende/tegenoverliggende gebouwen van de historische kern met de zigzaglijn van de bovenverdieping. Verschillende metselwerkverbanden versterken de vlakwerking.

Het Klooster werd gestript en heringericht: het gelijkvloers huisvest administratie, personeelslokalen en een polyvalente ruimte. Er werd een nieuw tussenniveau geïntroduceerd met functies die aansluiten bij het gelijkvloers. Op de eerste verdieping werden twee grote klassen ondergebracht. De kapel van het klooster, met waardevol glas-in-lood rozet, werd in haar oorspronkelijke staat hersteld en ingezet worden als ontvangstruimte voor de school.

<https://czaar.be>

Woning met kunstenaars-atelier in Mortsel

dmvA
architecten

De bebouwde omgeving van de stad Mortsel, nabij Antwerpen, wordt gekenmerkt door naoorlogse tuinvijken. Deze wijken bestaan uit met bomen omzoomde straten met groepen van 6 tot 8 baksteenwoningen voorzien van voortuinen. De nieuwe woning met kunstenaarsatelier maakt deel uit van een nieuwe kleine verkaveling, gelegen in het midden van zo'n tuinwijk.

Het nieuwe project speelt in op de omliggende bakstenen omgeving, verzekert een continuïteit maar toont tegelijkertijd een sterke eigentijdse identiteit. Als eerste gebouw in de nieuwe verkaveling moest deze halfopen kopwoning een opvallend karakter krijgen en een impuls geven aan de reeks wooneenheden die binnenkort gebouwd zullen worden.

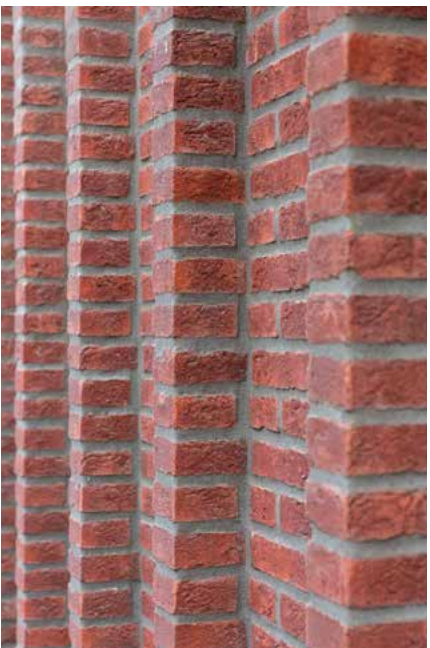
Door zijn oranje-rode tint en zijn specifieke uitvoering en detaillering zorgt de gevelsteen voor integratie in de tuinwijk op een natuurlijke manier. Door zich te verdiepen in de context vond dmvA een inspiratiebron rijk aan decoratieve kenmerkende bouwdetails. De architecten hebben deze decoratieve details herinterpreteerd om een krachtig zijgevel met menselijk karakter te ontwerpen. Een repetitie van baksteentraveeën introduceert een baksteenpatroon met verticaal ritme en diepte-effect op deze zuidgevel. De architecten hebben de ingang deur en ramen subtiel geïntegreerd in het doorlopende metselwerk, zonder discontinuïteit van het verticale baksteenpatroon.

Een ander belangrijk kenmerk van dit project is het hybride programma van een compacte woning voor een alleenstaande bouwheer met een kunstenaarsatelier op de tweede verdieping. Het project is ontworpen voor een flexibel toekomstig gebruik door twee onafhankelijke toegangen via verschillende trappen.

De eerlijkheid en consistentie van de materiaalkeuze en de detaillering zet zich binnen voort met snelbouwmetselwerk in het zicht, zichtbetonnen elementen en houten interieurelementen. Dit ruw karakter weerspiegelt de wens van de eigenaar om een 'basis' gebouw binnen een strikt budget te bouwen.

www.dmvA-architecten.be

Integraal kindcentrum in Leeuwarden, Nederland

De Zwarte Hond i.s.m. Studio Nauta

Hoe behoud je het geheugen van een wijk?

Het bestaande gebouw van de Prins Constantijnschool in Leeuwarden was verouderd en toe aan vernieuwing. Vanuit de gemeente bestond echter de wens om het fraaie oude gebouw uit 1929 niet te slopen. Besloten werd om de bestaande school te verbouwen en uit te breiden met nieuwbouw.

In dit nieuwe integraal kindcentrum in Leeuwarden zijn basisschool 'Prins Constantijn' en kinderdagverblijf 'Sinne' onder één dak gevestigd. Het gebouw, dat De Zwarte Hond ontwierp in samenwerking met Studio Nauta, wordt gebruikt door meer dan 200 kinderen. Bijzonder is dat een monumentaal schoolgebouw uit de jaren twintig van de vorige eeuw is geïntegreerd in het ontwerp. De historische organisatorische principes en typerende Amsterdamse School-details worden in een hedendaagse vorm voortgezet in het nieuwe deel.

In het ontwerp van De Zwarte Hond en Studio Nauta zijn oud en nieuw duidelijk herkenbaar, maar ze zijn ook familie van elkaar. Zo ontstaat een coherent geheel waarin toch de verschillende bouwfasen leesbaar zijn.

Het geheugen van de wijk wordt zo behouden, maar tegelijkertijd ook voorzien van een nieuwe laag.

Het nieuwe gebouw is georganiseerd rondom een aantal leerclusters met ruimten voor samenwerken, spel, concentratie en rust. Het interieur heeft een natuurlijke uitstraling door het gebruik van hout en metselwerk. De oude, gemetselde zuidgevel komt midden in het nieuwe gebouw te staan en vormt het hart van de nieuwe school. Hier komen alle leeftijden onder een groot daklicht en rond een centrale keuken samen. Omdat deze keuken direct aan de hoofdentree is gelegen ontstaat een ontwapenende en huiselijke sfeer.

<https://dezwartehond.nl> - <https://studionauta.com>

Nieuwe Verordening voor Bouwproducten en “gemeenschappelijke” taal voor het verhandelen van hergebruik bouwproducten

Omdat we vaststellen dat er op de markt wat onduidelijkheden de ronde doen over mogelijke specificaties van hergebruik bakstenen, hielden we er aan om wat extra uitleg te geven over de toekomstige “gemeenschappelijke” taal voor het verhandelen van hergebruik bouwproducten. Het komt namelijk voor dat er hergebruik bakstenen met een prestatieverklaring en CE-markering worden voorgeschreven voor specifieke projecten..

Intussen werd de wettelijke tekst van de nieuwe Europese Verordening Bouwproducten (nieuwe CPR) gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie op 18 december 2024 en zijn de artikelen met betrekking tot de ontwikkeling van geharmoniseerde technische specificaties (die de basis vormen voor de gemeenschappelijke taal) met ingang van 7 januari 2025 in werking getreden. (zie ook [BMB 188](#))

Er is een erg grote overgangstermijn voorzien voor de verschillende bouwproductfamilies omdat de huidige Verordening Bouwproducten (oude CPR) van toepassing blijft voor bouwproducten waarvan de technische specificaties nog niet herzien en gepubliceerd werden onder de nieuwe Verordening (nieuwe CPR) en dit tot ten laatste aanvang 2040. Het “CPR Acquis proces”, georganiseerd door de Europese Commissie, is bedoeld om de herziening van alle geharmoniseerde technische specificaties tot stand te brengen op basis van “standaardisatieverzoeken”.

Wat betekent de nieuwe Verordening voor de toekomstige gemeenschappelijke taal voor hergebruik bouwproducten ?

In Artikel 2 van de nieuwe verordening is het “toepassingsgebied” als volgt gedefinieerd: “deze verordening is van toepassing op bouwproducten, met inbegrip van gebruikte producten...”

Tot voor kort kon er discussie voorkomen of de (oude) CPR van toepassing was als een herbruik baksteen op de markt werd aangeboden. Theoretisch valt een baksteen (met als beoogd gebruik “metselwerk”) al onder de scope van de huidige Europese geharmoniseerde productnorm NBN EN 771-1 “Clay masonry units” en zou er dus een prestatieverklaring opgesteld

en CE-markering aangebracht moeten worden bij het op de markt aanbieden ervan. Echter zijn de huidige opgenomen modaliteiten voor het verzekeren van de prestatiebestendigheid, niet altijd even toepasbaar voor hergebruik bakstenen.

Een bijkomend element voor mogelijke verwarring op de markt is dat er een firma is die in 2017 vrijwillig een Europese Technische Beoordeling heeft laten opstellen bij EOTA voor hergebruik bakstenen op basis van een Europees Beoordelingsdocument (EAD) onder de oude CPR (2011). Via deze vrijwillige (beoordelings)route valt deze firma wel onder de verplichting om CE-markering aan te brengen bij het in de handel brengen van de specifieke bakstenen waarop deze ETA van toepassing is.

In parallel aan het CPR Acquis proces bij de Europese Commissie wordt er intussen door verschillende Technische Commissies van CEN gewerkt aan uiteenlopende horizontale richtlijnen.

In 2020 werd zo de CEN/TC350/SC1 ‘Circulaire economie in de bouwsector’ opgericht. Binnen deze Sub-Commissie is intussen een werkgroep 6 werkzaam, die horizontale eisen uitwerkt voor het hergebruik van bouwproducten.

Belangrijk in de diverse discussies is om tot pragmatische horizontale richtlijnen te komen voor het hergebruik van bouwproducten.

Een aantal zaken lijken erg belangrijk hierin: kennis van de bestaande situatie, kwaliteitscontrole en procedures, testen en metingen alsmede risicobeheer in ontwerp en uitvoering.

Ook de verschillende (hergebruik)scenario's dienen aan bod te komen in de omschrijving van de te volgen modaliteiten. Volgende mogelijk scenario's worden zo voor het ogenblik besproken:

- Hetzelfde beoogd gebruik:
 - hetzelfde project, dezelfde locatie, zelfde gebruik;
 - hetzelfde project, verschillende locatie;
 - verschillend project, verschillende locatie.

- Verschillend beoogd gebruik:
 - hetzelfde project, dezelfde locatie, andere eisen;
 - hetzelfde project, verschillende locatie, andere eisen;
 - verschillend project, verschillende locatie, andere eisen.

Met deze horizontale richtlijnen van CEN/TC350/SC1/WG6 zullen dan de product Technische Commissies aan de slag kunnen bij het uitwerken van de geactualiseerde technische specificaties op basis van de nieuwe Standaardisatieverzoeken.

Tijdens het CPR Acquis proces zal er beslist moeten worden voor welke bouwproducten men eveneens hergebruik producten zal beschouwen en dit wordt dan mee opgenomen in het Standaardisatieverzoek.

Voor wat betreft de productfamilie “metselwerk” zal de opstartvergadering van het CPR Acquis proces eind deze maand door de Europese Commissie georganiseerd worden. Zoals reeds toegelicht in ons vorig artikel zouden we dan theoretisch aanvang 2029 over nieuwe geharmoniseerde (gepubliceerde) specificaties beschikken.

Voor hergebruik bakstenen kunnen we dus zeggen dat er, zolang de geharmoniseerde technische specificaties niet aangepast zijn, en de modaliteiten op gebied van o.a. de prestatiebestendigheid niet opgenomen werden, er geen CE-markering mogelijk is op basis van de huidige geharmoniseerde productnorm. Laten we niet vergeten dat het opstellen van een prestatieverklaring en het aanbrengen van een CE-markering op bouwproducten uiteindelijk louter als doel heeft om deze bouwproducten (conform met de CPR, in de toekomst met de nieuwe CPR) te laten circuleren binnen de interne markt met dezelfde technische taal.

Besluit

De nieuwe Europese Verordening Bouwproducten (CPR) biedt een kader voor de harmonisatie en circulatie van hergebruikte bouwproducten binnen de interne markt. Het is cruciaal om pragmatische oplossingen te ontwikkelen die rekening houden met kwaliteitscontrole, testprocedures en risicobeheer. Totdat de nieuwe geharmoniseerde specificaties (normen) zijn vastgesteld, blijft CE-markering voor hergebruikte bakstenen niet verplicht, zonder dat dit afbreuk doet aan hun toepasbaarheid.

Bronnen

BMB 188
BMB 175

Afkortingen

CPR Construction Products Regulation
EOTA European Organisation for Technical Assessment
CEN European Committee for Standardization

Belgische dakpan- en baksteenfabrikanten

Bakstenen voor gewoon metselwerk:

- V:** volle baksteen voor gewoon metselwerk
P: geperforeerde baksteen voor gewoon metselwerk
L: geperforeerde baksteen met lichte scherf

Bakstenen voor gevelmetselwerk

- S:** strengpersgevelsteen ('machinale' gevelsteen)
H: handvorm en vormbakperssteen
A: andere soorten (traditionele en 'rustieke' gevelstenen zoals veldovensteen, enz.)

Andere producten:

- W:** welfsels
D: dakpannen
O: straatklinkers
St: steenstrips

Voor details over het productiegamma van elke fabriek, kan men zich best rechtstreeks tot de bedrijven wenden.

Oost-Vlaanderen

- **Steenbakkerij HOVE**
Lindendreef 101
9400 Ninove
Tel. (054) 33 26 67
Fax (054) 32 82 38
www.steenbakkerijhove.be
info@steenbakkerijhove.be
(V-H-A)
- **Steenfabriek VANDE MOORTEL**
Scheldekant 5
9700 Oudenaarde
Tel. (055) 33 55 66
Fax (055) 33 55 70
www.vandemoortel.be
info@vandemoortel.be
(H-O-St)

West-Vlaanderen

- **Wienerberger - divisie KORTEMARK**
Hoogledestraat 92,
8610 Kortemark
Tel. (051) 57 57 00
Fax (051) 57 57 02
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H)
- **Wienerberger - divisie ZONNEBEKE**
Ieperstraat 186
8980 Zonnebeke
Tel. (051) 78 80 60
Fax (051) 77 10 38
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

- **DUMOULIN Bricks**
Moorseelsesteenweg 239
8800 Roeselare
Tel. (056) 50 98 71
Fax (056) 50 41 92
www.dumoulinbricks.be
info@dumoulinbricks.be
(V-P-S)

- **WIENERBERGER**
Kapel ter Bede 121
8500 Kortrijk
Tel. (056) 24 96 35
Fax (056) 51 92 75
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S-H-A-D-O-St)

Limburg

- **Joseph Bricks**
Leemkuilstraat 12
3630 Maasmechelen
www.josephbricks.com
hello@josephbricks.com
(H)
- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Slakweidestraat 35
3630 Maasmechelen
Tel. (089) 30 50 42
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(St)
- **Wienerberger - divisie LANAKEN**
2de Carabinierslaan 145
3620 Veldwezelt-Lanaken
Tel. (089) 71 51 38
Fax (089) 72 28 80
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **NELISSEN Steenfabrieken**
Kiezelweg 458-460
3620 Lanaken (Kesselt)
Tel. (012) 45 10 26
Fax (012) 45 53 89
www.nelissen.be
info@nelissen.be
(H-St)
- **Wienerberger - divisie MAASEIK**
Venlosesteenweg 70
3680 Maaseik
Tel. (089) 56 40 38
Fax (089) 56 81 83
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-A)

- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Riemstersteenweg 300
3740 Spouwen
Tel. (089) 51 01 40
Fax (089) 49 28 45
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

- **Steenfabrieken VANDERSANDEN**
Nijverheidslaan 11
3650 Lanklaar
Tel. (089) 79 02 50
Fax (089) 75 41 90
www.vandersandengroup.be
info@vandersandengroup.be
(H-O-St)

- **Steenbakkerijen VAN MEMBRUGGEN**
Dorpsstraat 17
3770 Riemst
Tel. (012) 23 30 28
www.steenbakkerijen-van-membruggen.be
info@steenbakkerijen-van-membruggen.be
(A)

Antwerpen

- **Wienerberger - divisie RUMST**
Nieuwstraat 44
2840 Rumst
Tel. (03) 880 15 20
Fax (03) 844 28 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)
- **DESTA**
Heerle 11
2322 Minderhout (Hoogstraten)
Tel. (03) 315 70 99
Fax (03) 315 81 48
www.desta.be
mail@desta.be
(S-O-St)
- **Steenbakkerij FLOREN**
Vaartkant Rechts 4
2960 St.-Lenaarts
Tel. (03) 313 81 98
Fax (03) 313 71 56
www.floren.be
info@floren.be
(V-S-St)
- **Wienerberger - divisie NOVA**
Steenbakkersdam 36
2340 Beerse
Tel. (014) 61 10 99
Fax (014) 61 04 32
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(P-L)

- **Wienerberger - divisie BEERSE**
Absheide 28
2340 Beerse
Tel. (014) 61 19 75
Fax (014) 61 22 33
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H-St)

- **Wienerberger - divisie QUIRIJNEN**
Sint Jobbaan 58
2390 Westmalle
Tel. (03) 311 51 12
Fax (03) 311 62 56
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(V-P-L-S)

Henegouwen

- **Wienerberger - divisie PERUWELZ**
Rue de l'Europe, 11
7600 Péruwelz
Tel. (069) 77 97 10
Fax (069) 77 97 11
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(H)
- **Wienerberger - divisie TOURNAI**
Grand route 1
7534 Barry
Tel. (069) 53 26 00
Fax (069) 53 26 09
www.wienerberger.be
info@wienerberger.be
(S-P-St)
- **Briqueterie de PLOEGSTEERT**
Touquetstraat 228
7782 Ploegsteert
Tel. (056) 56 56 56
Fax (056) 56 55 01
www.ploegsteert.com
info@ploegsteert.com
(P-L-W)

